

Šifra kandidata:

--

Državni izpitni center

M 1 5 1 5 3 1 1 2

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

FILOZOFIJA

≡ Izpitna pola 2 ≡

Esej

Torek, 2. junij 2015 / 120 minut

*Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.
Kandidat dobi dva konceptna lista in dva ocenjevalna obrazca.*

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati naloge, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalna obrazca). Svojo šifro vpišite tudi na konceptna lista.

Izpitna pola vsebuje 15 esejskih naslovov, od katerih izberite enega. Esej naj obsega najmanj 600 besed. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 22.

V preglednici z "x" zaznamujte, kateri esej naj ocenjevalec oceni. Če tega ne boste storili, bo ocenil prvi esej, ki ste ga pisali.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.

Pišite **v izpitno polo** z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom. Pred esejem prepisite številko in naslov eseja, ki ste ga izbrali. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napačno besedo ali poved prečrtajte in jo zapišite na novo. Nečitljivo besedilo bo ocenjeno z 0 točkami. Osnutek eseja pišite na konceptna lista. Osnutek se ne upošteva pri ocenjevanju.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 12 strani, od tega 3 prazne.

V sivo polje ne pišite.

M 1 5 1 5 3 1 1 2 0 3

3/12

Prazna stran

OBRNITE LIST.

NAVODILA ZA PISANJE ESEJA

Napišite esej, ki naj bo dolg najmanj 600 besed. Bodite pozorni na **analizo ključnih pojmov** (in na problematizacijo njihove samoumevnosti) ter na razlago in **argumentacijo stališč**, ki jih boste v eseju predstavili. Pri razlagi in utemeljevanju uporabite **konkretne primere**, oprite pa se seveda na **filozofske perspektive**, ki ste jih obravnavali na pripravah. V eseju obravnavajte **vsaj dva pogleda** na dani problem. Pri tem se od zdravorazumskega načina, ki niza različna mnenja, poskusite dvigniti do filozofskega premisleka o **temeljnih posameznega pogleda**.

Vprašanje stvarnosti

1. Razpravljajte o trditvi: Ni mogoče dati smisla življenju, življenje je le kratko obdobje, preživeto za nič.
2. Razpravljajte o trditvi: Substanca je zgolj domislica filozofov, nič takega ne biva, da bi se lahko imenovalo substanca.
3. Razpravljajte o trditvi: Počelo vsega je lahko samo materialno.

Vprašanje spoznanja

4. Razpravljajte o trditvi: Apriorno spoznanje nič ne pove o svetu, aposteriorno pa ni gotovo spoznanje.
5. Razpravljajte o trditvi: Vse spoznanje je subjektivno, je le način, kako si ljudje razlagamo svet.
6. Razpravljajte o trditvi: Filozofija je zgolj odvečno tuhtanje sanjačev in ne razmišljanje, ki poveča razumevanje sveta in samega sebe.

Vprašanje morale

7. Razpravljajte o trditvi: Ni lepšega življenja, kot je življenje človeka, ki nima nobene skrbi.
8. Razpravljajte o trditvi: »Razmejitev med dobrim in zlim ne poteka po državnih mejah niti med družbenimi razredi ali političnimi strankami, ampak skozi vsako človeško srce.« (Solženicin)
9. Razpravljajte o trditvi: Rek, da je pot v pekel tlakovana z dobrimi nameni, spregleda, da je namen vseeno pomemben za moralno delovanje.

Posameznik in skupnost

10. Razpravljajte o trditvi: Sužnost je lahko le prostovoljna, nihče ne more človeka zaslužniti proti njegovi volji.
11. Razpravljajte o trditvi: Treba se je izogibati vsaki politični dejavnosti, tudi demokratičnemu glasovanju, saj daje državi zmoten videz, da je legitimna, nobena oblast namreč ni legitimna.
12. Razpravljajte o trditvi: Vladar lahko prekrši vsak zakon, če deluje v dobro ljudi.

Filozofija religije

13. Razpravljajte o trditvi: Obstoj absolutno dobrega stvarnika ni skladen z obstojem zla v svetu.
14. Razpravljajte o trditvi: Boga lahko le iščemo, nikdar pa ne moremo biti gotovi, da smo ga zares našli in spoznali.
15. Razpravljajte o trditvi: Bog in svet ne moreta biti eno, ker sta si povsem različna.

Prazna stran

Prazna stran